Emma Wools
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru
Police and Crime Commissioner for South Wales

De Cymru
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu
Police and Crime Commissioner
South Wales

2 Rhagfyr 2024

YMATEB COMISIYNYDD YR HEDDLU A THROSEDDU I AROLYGIAD AROLYGIAETH CWNSTABLIAETH A GWASANAETHAU TÂN AC ACHUB EI FAWRHYDI O'R YMATEB PLISMONA I YMDDYGIAD GWRTHGYMDEITHASOL: ADRODDIAD SBOTOLAU AR EFFEITHIOLRWYDD, EFFEITHLONRWYDD A CHYFREITHLONDEB YR HEDDLU (PEEL)

Rwy'n croesawu'r adroddiad arolygu ar Effeithiolrwydd, Effeithlonrwydd a Chyfreithlondeb yr Heddlu (PEEL). Mae'r argymhellion a amlinellir yn yr adroddiad sbotolau yn cefnogi ymrwymiad Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru i atgyfnerthu ymatebion partneriaeth i ymddygiad gwrthgymdeithasol ledled ardal Heddlu De Cymru.

Un o flaenoriaethau Cynllun Heddlu a Throseddu y Comisiynydd yw sicrhau 'Plismona Ymatebol sy'n Canolbwyntio ar y Gymuned'. Fel rhan o'r gwaith hwn, rhoddir ystyriaeth agos i'r canlynol:

1. Yr argymhellion a wnaed gan y Comisiynydd Dioddefwyr yn ei hadroddiad diweddar, 'Still living a Nightmare: Understanding the experiences of victims of anti-social behaviour', ac Adroddiad Sbotolau yr Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi ar Effeithiolrwydd, Effeithlonrwydd a Chyfreithlondeb yr Heddlu, yng nghyd-destun partneriaeth De Cymru.

2. Ymateb diweddar Llywodraeth y DU i Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol ac Adolygiad o Ymddygiad Gwrthgymdeithasol y Swyddfa Gartref, yn amlinellu newidiadau i bolisi a deddfwriaeth yn y dyfodol o ran y gydberthynas rhwng Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddu a Phartneriaethau Diogelwch Cymuned yn y maes hwn.

3. Gofynion statudol presennol o dan Ddeddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Troseddu a Phlismona 2014.

4. Cynnal archwiliad dwfn mewn partneriaeth i bennu'r dulliau lleol sydd ar waith i ymateb i ymddygiad gwrthgymdeithasol; bydd hyn yn cynnwys ffocws ar yr Heddlu ac awdurdodau lleol.

Emma Wools
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru
Police and Crime Commissioner for South Wales

5. Her datblygu asesiadau o anghenion a chynlluniau cyflawni sy'n seiliedig ar ddata cadarn oherwydd diffyg adnoddau dadansoddi penodedig ar draws y dirwedd partneriaethau. Mae gofynion deddfwriaethol ychwanegol sy'n golygu bod yn rhaid creu cynhyrchion data ar gyfer meysydd gwaith penodol wedi ychwanegu at y mater hwn dros y blynyddoedd diwethaf. Er mwyn gweithredu'n effeithiol, mae'n bwysig ein bod yn gweithio gyda phartneriaid i ddatblygu atebion cynaliadwy.

Bydd hyn yn adeiladu ar waith sydd eisoes yn mynd rhagddo yn Ne Cymru; un enghraifft yw Rhaglen Ymateb y Swyddfa Gartref i Fannau Problemus o ran Ymddygiad Gwrthgymdeithasol:

Ymateb Peilot i Fannau Problemus o ran Ymddygiad Gwrthgymdeithasol 23-24 a Rhaglen Ymateb i Fannau Problemus 24-25 y Swyddfa Gartref

Ym mis Mawrth 2023, roedd De Cymru yn un o 10 ardal heddlu ledled Cymru a Lloegr a nodwyd i dreialu dull o blismona mannau problemus o ran ymddygiad gwrthgymdeithasol, a dyrannwyd £1 miliwn i'r Comisiynydd, gan weithio gyda Heddlu De Cymru ac awdurdodau lleol, i gynyddu presenoldeb yr heddlu a "ffigurau eraill ag awdurdod mewn lifrai", megis wardeiniaid a gweithwyr allgymorth ieuenctid, mewn mannau problemus o ran ymddygiad gwrthgymdeithasol. Gan weithio gyda Thimau Plismona yn y Gymdogaeth a phartneriaid Diogelwch Cymunedol, gwnaethom nodi rhannau o'r gymuned lle roedd angen dull penodol cryfach i fynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol. Defnyddiwyd y cyllid i gynyddu presenoldeb yr heddlu ac asiantaethau perthnasol eraill mewn mannau problemus o ran ymddygiad gwrthgymdeithasol.

Mae ymgyrch Sentinel, sef methodoleg a ddatblygwyd gan Heddlu De Cymru i nodi mannau problemus allweddol o ran ymddygiad gwrthgymdeithasol a thrais, yn cysoni data'r heddlu a data iechyd â Mynegai Niwed Caergrawnt er mwyn nodi'r mannau problemus mwyaf niweidiol a threisgar yn Ne Cymru. Cafodd y rhain eu treialu fel microrawdiau ('micro beats'). Er mwyn galluogi hyn, cafodd ardal yr heddlu ei fapio'n geo-ofodol yn 34,300 o ficrorawdiau 300m sgwâr. Mae hyn yn cynnig cyfleoedd sylweddol i ni feithrin dealltwriaeth fwy cywir o faterion, ein hymateb i'r materion hynny a'r ffordd rydym yn ymgysylltu â'n cymunedau ac yn esbonio'r materion a'n hymateb ar y cyd. Wrth dreialu'r mannau problemus hyn yn genedlaethol, gwelwyd gostyngiad o 9% mewn trais, sy'n awgrymu bod y fethodoleg yn gweithio. Mae gwaith yn mynd rhagddo gyda phartneriaid i wella'r gydymwybyddiaeth sefyllfaol o'r

dull gweithredu, drwy ategu'r fethodoleg bresennol â safbwyntiau gweithredol. Y bwriad yw datblygu model gweithredu cydlynol ac effeithiol ym mhob ardal leol.

Cefnogodd yr Ymateb Peilot i Fannau Problemus o ran Ymddygiad Gwrthgymdeithasol fecanweithiau presennol er mwyn helpu i sicrhau bod ymatebion i ymddygiad gwrthgymdeithasol yn seiliedig ar ddata a thystiolaeth, yn cynrychioli anghenion ein cymunedau lleol, ac yn gwella gallu ein timau plismona yn y gymdogaeth a'n partneriaid i gydlynu ymateb amlasiantaethol sy'n datrys problemau. Mae cynlluniau datrys problemau yn bodoli (ar lefel microrawd yn bennaf) ar gyfer pob clwstwr o fannau problemus, ac mae disgwyliad clir y bydd patrolau partneriaeth a datrys problemau yn rhan o'r cynlluniau hyn. Mae hyn ochr yn ochr â dulliau gweithredu arferol timau cymdogaeth arferol/y tîm trwyddedu.

Y Tîm Diogelwch Cymunedol ac Atal Trais yn Swyddfa'r Comisiynydd sy'n gyfrifol am oruchwyliaeth strategol ar gyfer rhaglen yr Ymateb Peilot i Fannau Problemus o ran Ymddygiad Gwrthgymdeithasol yn strategol, y Gronfa Strydoedd Mwy Diogel a'r Uned Lleihau Trais (Uned Atal Trais), gan sicrhau cysondeb ar draws pob rhaglen waith, gwneud y defnydd gorau posibl o adnoddau a lleihau achosion o ddyblygu ymdrech. Wrth ddatblygu dull gweithredu a chynllun cyflawni'r Ymateb i Fannau Problemus o ran Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, ystyriwyd ymyriadau a ariennir ar hyn o bryd mewn mannau problemus o ran ymddygiad gwrthgymdeithasol a'r modd y gallant gefnogi gwaith patrôl, ac fel arall.

Mae cyflawni mentrau uchod y Swyddfa Gartref yn rhan o strwythurau partneriaeth lleol megis Partneriaethau Diogelwch Cymunedol a Grwpiau Datrys Problemau, ac mae adroddiadau ar y prif bwyntiau rheolaidd yn cydnabod y cysylltiadau rhwng rhaglenni.

Datblygu Dangosfwrdd Partneriaeth Diogelwch Cymunedol
Drwy fuddsoddiad cychwynnol fel rhan o'r Rhaglen Plismona Mannau Problemus o ran Ymddygiad Gwrthgymdeithasol Beilot y cyfeirir ati uchod, mae porth dadansoddi data yn cael ei ddatblygu a fydd yn ein galluogi i droshaenu data partneriaeth a data'r heddlu i feithrin ymwybyddiaeth sefyllfaol unedig y gallwn ei defnyddio i ragweld ardaloedd sy'n peri pryder o ran trais, ymddygiad gwrthgymdeithasol, difrod, trefn gyhoeddus a throseddau cŵn peryglus, ymhlith pethau eraill. Yn ogystal â darparu adnodd rhagfynegol/ymwybyddiaeth sefyllfaol, bydd y system hefyd yn darparu ffrwd awtomataidd ar waith patrôl a gweithgarwch plismona sy'n canolbwyntio ar broblemau'r heddlu a phartneriaid yn y mannau problemus a nodwyd, i'r Swyddfa Gartref. Mae bwriad o hyd i lywio a chofnodi gweithgarwch partneriaeth drwy ddata GPS wedi'u cysylltu ag ap symudol pwrpasol. Yn y

Emma Wools
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru
Police and Crime Commissioner for South Wales

cyfamser, bydd hynny'n digwydd drwy ffurflenni MS Forms wedi'u hunan-lenwi. Mae storfa wybodaeth hefyd yn cael ei hystyried fel rhan o'r datrysiad, a fydd yn cynnwys dewislenni opsiynau tactegol, adroddiadau partneriaid lleol a gwybodaeth sy'n berthnasol i'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau a staff gweithredol ym mhob sefydliad (bydd hyn yn cynnwys lefelau mynediad).

Mae'r Prif Gwnstabl Cynorthwyol Maal yn crynhoi ei barn am yr adroddiad fel a ganlyn:

Mae Heddlu De Cymru yn cydnabod canfyddiadau ac argymhellion adroddiad "The policing response to antisocial behaviour - PEEL spotlight report".

Rydym yn fodlon ar ganfyddiadau ein hadroddiad ein hunain ar Effeithiolrwydd, Effeithlonrwydd a Chyfreithlondeb yr Heddlu (PEEL), a gadarnhaodd fod yr heddlu yn rhoi blaenoriaeth i leihau troseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol ac a gydnabu ein gwaith gyda phartneriaid i wneud mannau cyhoeddus yn fwy diogel a'n bod yn cynnwys sefydliadau eraill wrth ddatrys problemau.

O ganlyniad i ffocws yr heddlu, mae nifer o argymhellion yr adroddiad sbotolau eisoes ar waith. Fodd bynnag, byddwn yn monitro cynnydd a datblygiad yn yr ardaloedd a nodwyd, gan nodi a chofnodi ymddygiad gwrthgymdeithasol yn benodol, er mwyn sicrhau bod gennym broses asesu risg briodol ar waith a'n bod yn gallu gwerthuso cynlluniau datrys problemau.

Mae Heddlu De Cymru yn ymwybodol o'r effaith sylweddol y gall ymddygiad gwrthgymdeithasol ei chael ar fywydau cymunedau a dioddefwyr ac rydym yn ymrwymedig i barhau â'n gwaith a'n ffocws er mwyn mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol.

Rwy'n ddiolchgar am sylwadau'r Prif Gwnstabl Cynorthwyol a'i ymrwymiad i fonitro cynnydd a datblygiad yn y meysydd a nodwyd. Byddaf yn defnyddio fy rhaglen Craffu ac Atebolrwydd i olrhain cynnydd yn erbyn yr argymhellion.

Emma Wools
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru
Police and Crime Commissioner for South Wales

De Cymru
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu
Police and Crime Commissioner
South Wales

Emma Wools
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru

Ty Morgannwg, Pencadlys yr Heddlu
Pen-y-Bont ar Ogwr, CF31 3SU
f: 01656 869366
e: comisiynydd@heddlu-de-cymru.police.uk
g: southwalescommissioner.org.uk

Ty Morgannwg, Police Headquarters,
Bridgend, CF31 3SU
t: 01656 869366
e: commissioner@south-wales.police.uk
w:southwalescommissioner.org.uk